Anul al 56-lea
14 Pagini

EXEMPLARUL { In România 3 lei / In străinătate 6 lei

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 125 Miercuri 10 Mai 1939
14 Pagini
P I I I I

BIBLIOTECA CENTRALĂ a „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE IN ȚARĂ pe un an la UNIVERSUL COPIILOR ZIARUL CĂLĂTORIILOR, VESELIA, RADIO UNIV. și UNIV. LITERAR câte 220 lei ILUSTR. ROMÂNĂ și UNIV.-SPORT câte 500 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

DIRECTOR ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

„Monumentele naturii" din România

De câtva timp a început și la noi să se dea o atenție mai mare chestiunilor ce sunt în legătură cu protecția naturii. Ce se înțelege prin protecția naturii ?

Cum omul, chiar civilizat, este distructiv și nu ține totdeauna seama de bunurile și frumusețile naturii și nici de valoarea ce o prezintă anumite viețuitoare și plante, s'a simțit nevoia reglementării protecției naturii pe plan internațional și în condițiile impuse de interesele generale ale umanității.

Nu numai unele specii de animale și de vegetale au dispărut, sau sunt amenințate să dispară din cauza omului cu dispoziții distructive, dar și unele aglomerațiuni omenești din celelalte continente.

Așa a dispărut, în Tasmania, acum câteva decenii, din cauza vânătorilor organizate de europeni și americani, neamul „tasmanienilor", care, după studiile făcute de etnologi, a reprezentat un grup etnic foarte interesant, căci, cu toată izolarea sa, a fost găsit într'o fază înaintată de civilizație, față de toate celelalte triburi primitive.

Cu atât mai ușor se distrug diferite specii de animale și de plante, ca și peisagii frumoase ale naturii, de către oamenii ce se pretind civilizați.

De aceea s'a simțit nevoia organizării protecției naturii de către statele civilizate.

Belgia a luat cea dintâi măsuri în acest scop, în urma distrugerilor de animale și plante din statul Congo, care au pus în primejdie existența elefantului și a altor viețuitoare. Cum protecția naturii este în strânsă legătură și cu bogățiile ce ni le rezervă natura, sub diferite forme, ea a luat în epoca noastră un caracter aproape științific.

Un specialist în materie, dr. Robyns, într'un studiu privitor la parcurile naționale din Congo, constată că „distrugerile bogățiilor naturale sunt în general irepărabile și trebue să ducă în mod fatal, după un timp îndelungat, la o sărăcire a neamului omenesc. Deaceea problema protecției naturii depășește cu mult orizonturile omenești. Ea este o operă durabilă, pe care generațiile actuale au datoria imperioasă să o asigure prin toate mijloacele de care dispun și de ale cărei roade se va bucura posteritatea".

Congresul internațional de geografie care s'a ținut anul trecut la Amsterdam s'a ocupat și de chestiunea protecției peisajului. Cum se poate păstra în cadrul civilizației actuale, frumusețea peisajului? Intrebarea aceasta a fost pusă tuturor reprezentanților țărilor la congres și ei au răspuns prin rapoarte, care s'au publicat.

Din răspunsurile date reese necesitatea, ca în toate statele civilizate să se ia măsuri urgente de către autorități și particulari pentru toate realizările, care cer schimbări esențiale ale peisajului, consultându-se consilierii științifici și tehnicienii, în vederea aplicării doctrinelor relative la amenajări și protecție.

S'a mai propus ca aceste realizări să se facă pe baza unui plan de ansamblu, căci numai așa se vor putea amenaja în bune condiții peisagiile cuprinse în teritorul național.

Și la noi s'au impus și se impun măsuri în vederea protecției naturii.

Avem o comisiune a monumentelor naturii, despre a cărei activitate s'a vorbit prea puțin. Dela înființarea sa și până azi, această comisiune a declarat numeroase terenuri, specii de animale și plante, exemplare rare și interesante de copaci, ca monumente ale naturii. S'au creat un parc național și 36 de rezervații, care sunt administrate de grădinile botanice ale universităților, de ocoalele silvice, de composesorate, de comunități de avere grănicerești și de muzeul național din Chișinău.

Pe lângă locurile, arborii și viețuitoarele, care au fost confirmate monumente ale naturii, prin decisiuni ministeriale și jurnale ale consiliului de miniștri, se mai proectează în diferite regiuni și orașe ale țării, parcuri, atât pentru protecția unor plante rare, cât și pentru înfrumusețare.

Așa, pentru înfrumusețarea regiunei Balcic se va face o pepinieră numai cu plante mediteranee și la care vor colabora primăria orașului Balcic, ocolul silvic regional și oficiul național de turism.

O altă regiune, care merită o deosebită atenție, este și aceea a deltei Dunării, care prin fauna și flora sa este una dintre cele mai pitorești și interesante din Europa. Deaceea trebuesc luate măsuri din vreme în acest scop; iar activitatea binefăcătoare a comisiunei monumentelor naturii, să fie puternic sprijinită, atât oficialitate, cât și de public.

——xX⊙●⊙Xx——

Insulă devastată de furtună

Lisabona, 7 (Rador). — **O furtună foarte puternică a devastat regiunea Dili, din insula Timor, în cursul ultimelor trei zile.**

Pagubele sunt extrem de mari. Numărul victimelor este însemnat ,mai ales printre indigeni.

Italia și Germania
au incheiat un pact politico-militar
Rezultatul convorbirilor dela Milano dintre d-nii Ciano și von Ribbentrop

Milano, 7 (Rador). — *Agenția „Stefani" transmite :*

A doua convorbire a conferinței italo-germane dela Milano, care fusese prevăzută pentru Duminică dimineața, nu s'a mai desfășurat, deoarece temele în discuție au fost în întregime examinate în cursul convorbirei de Sâmbătă.

Contele Ciano, ministrul afacerilor străine al Italiei, a părăsit Duminică dimineața la ora 11 hotelul, fiind salutat cu entuziasm de marea mulțime adunată în piață, și s'a dus la palatul guvernamental pentru a se ocupa de chestiunile curente ale departamentului său.

D. și d-na von Ribbentrop au părăsit hotelul împreună cu suita pela orele 12 și au vizitat catedrala, palatul Sforza și alte monumente ale orașului.

In timpul plimbării, d. von Ribbentrop a străbătut cartierele populare din Milano, unde locuitorii au făcut oaspetelui german o entuziastă manifestație, aclamând Reichul național-socialist și Italia fascistă.

Ministrul afacerilor străine al Germaniei a rămas foarte impresionat și mișcat de cordialitatea foarte călduroasă a acestor manifestații spontane.

Cei doi miniștri de afaceri străine s'au întâlnit din nou la dejun, care s'a desfășurat la ora 13 și la care au luat parte și membrii ambelor delegații precum și personalitățile de frunte ale vieții politice și partidului.

AU FOST EXAMINATE TOATE PROBLEMELE

Berlin, 7 (Rador). — Agenția D. N. B. transmite din Milano: In convorbirea, pe care au avut-o Sâmbătă, d. von Ribbentrop și contele Ciano au studiat cu cea mai mare grijă și în chipul cel mai larg numeroasele și complicatele probleme ce domină politica acestor zile atât de bogate în evenimente.

Este dela sine înțeles că cei doi oameni politici au avut dorința de a proceda la un schimb de vederi și de experiențe după numeroasele convorbiri pe care le-au avut separat în cursul ultimelor săptămâni cu mai mulți oameni de stat. Un astfel de schimb de vederi rezultă din relațiile speciale, care unesc Germania și Italia.

Atitudinea cercurilor politice din Milano precum și declarațiile făcute de personalități din imediata apropiere a ministrului afacerilor străine al Reichului lasă să se întrevadă că este vorba acum de o întrevedere care depășește cadrul unei întâlniri amicale obișnuite între șefii politici ai axei Roma-Berlin.

Domnește impresia că în timpul acestei întrevederi s'au discutat chestiuni de cea mai mare importanță istorică. Cei doi miniștri de afaceri străine au examinat toate problemele referitoare la politica ambelor state, nu numai cele ce sunt la ordinea zilei, ci și cele ce sunt de cea mai mare importanță pentru viitoarea politică externă a celor două puteri ale axei. In aceasta, se spune, stă caracterul special al întâlnirii dela Milano.

Comunicatul oficial

Milano, 7 (Rador). — **Iată comunicatul oficial publicat la sfârșitul conferinței italo-germane dela Milano:**

In cursul convorbirilor pe care contele Ciano, ministrul afacerilor străine al Italiei, și d. von Ribbentrop, ministrul afacerilor străine al Germaniei, le-au avut la Milano, în zilele de 6 și 7 Mai, actuala situație politică generală a făcut obiectul unei atente examinări.

S'a constatat din nou perfecta identitate de vederi a celor două guverne și s'a hotărît să se fixeze definitiv, și din punct de vedere formal, într'un pact politic și militar raporturile ambelor puteri ale axei.

Prin acest mijloc, Italia și Germania înțeleg să contribue în chip eficace la asigurarea păcii în Europa.

Pactul este formula juridică
a unei situații care în fapt există de mult

Roma, 7 (Rador). — Corespondentul agenției D. N. B. transmite:

Comunicatul final, publicat la sfârșitul întrevederilor dintre d-nii von Ribbentrop și Ciano, a fost primit nu numai de cercurile politice, dar și de întreaga opinie publică italiană, cu cea mai mare mulțumire.

In cercurile politice, semnarea unui pact politico-militar germano-italian este considerată nu ca un lucru sensațional, ci ca o consecință naturală a comunității de soartă ce există între cele două popoare.

Se prevede aici că comentariile presei străine, ostile axei, vor lua formele cele mai alarmante, cu toate că deciziunea luată la Milano nu este în fond nimic altceva decât formula juridică a unei situații care în fapt există de mult.

Activitatea axei se desvoltă în sensul păcii și garanterul ei nu este căutați de puțin războinic. Semnarea pactului militar nu este prin urmare agresivă, — lucru care de altfel este limpede exprimat în comunicatul publicat.

Politica de încercuire, dusă de democrații ,creează astfel un nou mijloc de menținere a păcii, grație puternicelor înarmări ale țărilor axei.

Conversații amănunțite vor mai urma, pentru a fixa cuprinsul și întinderea hotărîrilor luate la Milano. Puterile democratice vor trebui să înțeleagă, curând, că metodele lor de târguială nu pot avea niciun efect asupra acordurilor încheiate astăzi, acorduri care vor aduce o colaborare tot mai strânsă între statul-major italian și cel german.

Presa germană despre alianța încheiată

Berlin, 7 (Rador). — Corespondentul agenției Havas transmite :

Edițiile de Duminică ale ziarelor berlineze anunță sub titluri enorme încheierea alianței politico-militare germano-italiene și declară că acest eveniment este un mare act de pace.

MONTAGSPOST scrie că acesta este primul adevărat act de pace săvârșit în Europa după marea nedreptate ce se făcuse prin „diktatul" dela Versailles. Oamenii de stat din Europa vor trebui acum să decidă dacă voesc sau nu să recunoască însfârșit că politica Germaniei și a Italiei este singura bază solidă pentru pace.

Ce spune presa italiană

Milano, 7 (Rador). — Corespondentul agenției DNB. transmite:

Toată presa sărbătorește marele eveniment al zilei: vizita d-lui von Ribbentrop.

Ziarele subliniază primirea triumfală pe care poporul italian a făcut-o reprezentantului Fuehrerului și al poporului german.

POPOLO D'ITALIA declară: „Justiția este baza activității puterilor axei. Prima întrevedere, foarte cordială, între cei doi miniștri de externe a durat trei ore, în cursul cărora ei au examinat toate problemele care interesează cele două țări. Popoarele Europei voesc să-și reia munca în liniște, dar democrațiile voesc să le împiedice și să tulbure încercările de a se stabili o pace dreaptă, singura care poate fi solidă și durabilă".

CORRIERE DELLA SERA scrie: „Cei cari continuă să-și închipue că pot trata axa ca o cantitate neglijabilă, trebue să-și dea seama că se înșeală amarnic și să înțeleagă că jocul de-a încercuirea este extrem de periculos".

După discursul d-lui Beck

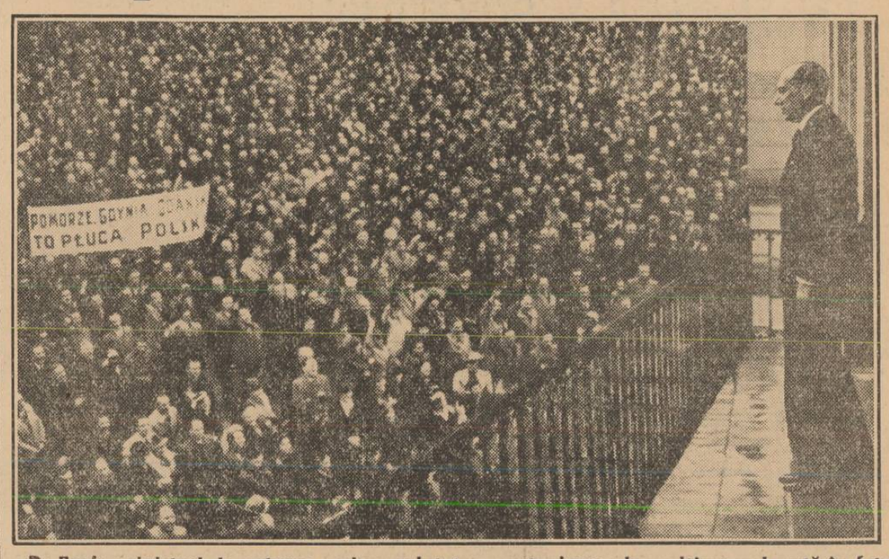

D. Beck, ministrul de externe polon, salutat cu entuziasm de mulțimea adunată în fața parlamentului, unde a rostit cuvântarea răspuns la discursul cancelarului Hitler

Dela o săptămână la alta

Săptămâna care s'a încheiat a fost caracterizată de o vie acțiune diplomatică și dominată de un eveniment senzațional: demisiunea d-lui Litvinov.

La 28 Aprilie trecut cancelarul Hitler, cu prilejul discursului rostit în fața Reichstagului a anunțat două hotăriri: denunțarea acordului naval germano-englez și denunțarea pactului de neagresiune germano-polon. Era firesc ca această din urmă denunțare, prin posibilitatea consecințelor ei imediate, să concentreze atențiunea generală lăsând deocamdată în umbră pe cea dintâi, care, în fond, a avut mai mult caracterul unei simple manifestațiuni politice întrucât urmările ei nu s'ar putea produce, în cel mai bun caz pentru Germania, decât foarte târziu, raportul de forțe navale între Reich și Marea Britanie neputând fi modificat de la o zi la alta.

Tensiunea polono-germană, accentuată prin denunțarea pactului de neagresiune, a constituit deci pentru diplomația europeană, obiectul preocupărilor ei principale în cursul trecutei săptămâni. Violența de limbaj a presei germane, la adresa Poloniei, diferite incidente între germani și polonі și atitudinea hotărîtă a presei polone care preceda discursul d-lui Beck, au contribuit și mai mult la îndepărtarea, unul de altul, a foștilor parteneri ai pactului de la 1934, astfel că, în toate țările europene, discursul d-lui Beck a fost așteptat cu nerăbdare. Acest discurs trebuia, după părerea cercurilor diplomatice, să fie o indicație a desfășurării ulterioare a evenimentelor în estul european.

Mai mult decât un răspuns cu caracter polemic, discursul d-lui Beck era considerat și așteptat ca o fixare de poziție deopotrivă de hotărîtoare pentru Polonia, pentru aliatele ei și pentru Germania.

Activitatea diplomatică desfășurată în cursul celor șapte zile trecute a fost deci, în mod fatal, influențată de această criză polono-germană, în aparență cu caracter local, în fond însă de ordin european prin repercusiunile și consecințele ei posibile.

A fost nevoe de grăbirea lămurirei situațiilor și a raporturilor dintre diferitele state europene.

Vizita d-lor Teleki și Csaki la Berlin intră în cadrul acestei speciale activități diplomatice.

In acelaș cadru intră și negocierile începute de Reich cu statele nordice pentru încheerea de acorduri bilaterale de neagresiune, vizita generalului Brauschitsch la Roma, întrevederile d-lui Ribbentrop cu contele Ciano precum și, în altă direcțiune, poate negocierile Marei Britanii cu Turcia și Rusia Sovietică și permanentul contact dintre Londra și Paris.

Nu poate fi încadrată, în acelaș înțeles politic, călătoria ministrului român de externe. Ca și precedentele sale vizite în capitalele europene, cele din ultima săptămână au avut acelaș scop informativ, în afară de orice negocieri cu caracter precis — ceeace de-altfel a fost în mod repetat afirmat și chiar în cursul acestei din urmă săptămâni, de ministrul de externe al României.

Dar, după cum spuneam la începutul articolului, evenimentul dominant al săptămânei trecute a fost demisiunea d-lui Litvinov. Dominant și senzațional. Firește, dacă această demisiune nu survenea tocmai în momentul tensiunei polono-germane și în cursul unor negocieri care urmăreau augmentarea condițiilor de securitate în estul european, evenimentul n'ar fi provocat poate senzație, cu toate că prezența d-lui Litvinov în fruntea departamentului externelor, timp atât de îndelungat, lăsase impresiunea că d-sa reprezintă în totul concepția conducătoare a politicei externe sovietice. Săptămâna s'a încheiat fără ca să se cunoască cu destulă preciziune nici motivele demisiunei, nici urmările ei.

După ultimele știri se pare că ceeace a provocat retragerea d-lui Litvinov ar fi refuzul Angliei de a accepta un acord tripartit, franco-anglo-sovietic, cu caracter de reciprocitate și general.

O nouă săptămână începe. Părerea în cercurile diplomatice este că ea va fi determinantă.

Intr'adevăr, după remiterea memoriului polon la Berlin, cuvântul e acum al Germaniei.

Și este imposibil să nu se facă, în acelaș timp, o legătură între această îngrijorătoare alternativă și lămurirea pe care o va aduce săptămâna care începe și asupra atitudinei Rusiei sovietice după retragerea d-lui Litvinov.

Generalul Miaja
a sosit in Havana

Havana, 7 (Rador). — Generalul Miaja, fostul apărător al Madridului, a sosit aci, împreună cu familia sa.

El a refuzat să facă declarații presei. A afirmat numai că peste câteva săptămâni va pleca în Mexico.

——xX⊙●⊙Xx——

Incendiu intr'o pădure de lângă locuința președintelui Roosevelt

New-York, 7 (Rador). — *Un incendiu s'a declarat Sâmbătă noapte, la pădurea de pe proprietatea d-nei J. R. Roosevelt, cumnata președintelui Roosevelt, situată la Hyde Park.*

Incendiul amenință să cuprindă și reședința dela Hyde Park a președintelui Statelor Unite.

Focul a putut fi însă stins la timp. Au ars 4 hectare de pădure.

——xX⊙●⊙Xx——

Record aviatic

Paris, 7 (Rador). — Pilotul francez J. J. Lallemant, în cursul unui sbor executat la Etampes, a bătut recordul mondial de viteză pe 100 km. cu un avion pentru o singură persoană, de categoria trela.

El a sburat cu 274 km. 223 m. pe oră, pe circuit închis.

Precedentul record era deținut de aviatorul cehoslovac Jean Cerventa cu 231 km. 243 m. pe oră.

Aviatorul Lallemant va încerca azi, Duminică, să bată și recordul pe 1.000 km.

Răspunsul britanic
la propunerile sovietice a fost trimis la Moscova

Londra, 7 (Rador). — **Se confirmă în cercurile oficiale că răspunsul britanic la propunerile sovietice, privitoare la organizarea rezistenței față de agresiuni, a fost trimis, aseară, ambasadorului britanic la Moscova, care va cere să fie primit cât mai curând posibil de către d. Molotov, noul comisar al afacerilor străine.**

Descoperire arheologică interesantă
O statuetă de bronz din secolul V inainte de Cristos

Atena, 7 (Rador). — *Școala franceză din Atena a făcut o importantă descoperire arhelogică în regiunea sanctuarului zeului Apollon.*

Printre numeroasele obiecte găsite se remarcă o admirabilă statuetă de bronz, datând dela începutul secolului al V-lea dinainte de era creștină.

Descoperirea acestei statuete prezintă un mare interes din cauza caracterului ei oriental, poate lidian și prin abundența aurului la confecționarea celorlalte obiecte, fapt care face să se creadă că ar fi vorba de ofrande făcute de împăratul Cresus.

Spania demobilizează 250 mii oameni

Madrid, 7 (Rador). — **Ordinul de trimitere la vatră a contingentelor 1927, 1928 și 1929, decretat Sâmbătă de generalul Franco, privește aproximativ 250.000 oameni.**

Faptul că la data de 15 Mai acești oameni se vor afla la vatră nu aduce nici un fel de atingere proectelor de defilare, care teoretic rămâne fixată la jumătatea lunei.

Oamenii aparținând contingentelor demobilizate au și fost în general îndrumați spre regiunile de unde sunt de origină, astfel că trimiterea lor la vatră se va face la fața locului. Fiecare soldat demobilizat va primi haine civile și o mică sumă de bani.

D. general Weigand a plecat la Paris

D. general Weigand a părăsit Capitala noastră Duminică dim. la ora 10 și 5 minute cu „Simplon"-ul, — însoțit de d. căpitan Gossert, adjutantul său, — spre a se înapoia la Paris.

Pe peronul gării de Nord, ilustrul oaspe francez a fost salutat la plecare, de d-nii: A. Thierry, ambasadorul Franței la București cu d-na Thierry; generalul Gh. Mihail, subsecretar de stat la ministerul apărării naționale; general Dombrowsky, primarul general al municipiului București; amiral Gheorghiu, secretarul general al ministerului aerului și marinei; Spitzmüller, primul secretar al amabasadei franceze, împreună cu personalul superior al amabasadei; colonel Delhaumme, atașatul militar și colonel Sevin, atașatul aeronautic al Franței; membrii coloniei franceze din București în frunte cu d. Verglas, președintele coloniei etc.

D. general Weigand (x) pe peronul gării de Nord

IN ORIENTUL ASIATIC

de N. BATZARIA

La Teheran, capitala străveche a Iranului, cum, oficial, i-se spune din nou Persiei, un eveniment fericit a fost prilej de manifestații cu caracter politic, vrednice de subliniat. Evenimentul fericit este căsătoria prințului moștenitor al Iranului cu tânăra și frumoasa prințesă Fawzia, sora regelui Faruk al Egiptului.

Să relevăm mai întâi cum civilizația apuseană, care nu ține seama nici de frontiere, nici de religii ori tradiții, a schimbat mentalități și concepții, ce păreau cu neputință de desrădăcinat, și cum vântul modernizării a suflat și luat vălul, care acoperea fața femeilor mahomedane, precum și „feregeaua", adică mantaua, care tăinuia formele corpului lor mlădios și grațios.

N'au trecut mulți ani de atunci, totuși, ce îndepărtat de noi pare a fi timpul, când cele patru soții legitime ale sultanilor turci, nu numai că nu puteau fi văzute la față de vreun muritor, afară, bine înțeles, de domnul și stăpânul lor și de acele ființe inofensive și fără sex, cari erau eunucii, ci nu era îngăduit să fie numite măcar prin numele lor ! Când venea vorba despre ele,—și venea așa de rar !—erau deosebite una de alta prin numere.

„Cadâna No. 1 a făcut o plimbare pe Bosfer... Cadâna No. 3 a dat naștere unui prinț... "Cam astfel de informații citeai din când în când în ziarele turcești.

Acum însă frumoasa prințesă Fawzia se lasă fotografiată — fapt care mai înainte era socotit ca un adevărat sacrilegiu— și nici gând să-și ascundă chipul ei, care a fermecat pe moștenitorul Iranului, sau să se înfășoare în feregeaua, care, — mai ales în Persia — dădea femeilor, când mergeau pe stradă, aspectul unor saci umblători. Astăzi, prințesa Fawzia se arată în ro-

(Continuare in pag. 2-a)